

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— december 13.

(Ajándék.) Ő Felsége becses ajándékokkal lepte meg az állatkertet. Küldött majmot, rókát, medvét, farkast, vadzamárat stb. Köteles hálával fogadjuk az uralgó nagylelkűségét. Éppen ezeket az állatokat juttatta Bécs a magyar politika állatkertjének is.

(Kérdés, felelet.) „Mi hát az a passzív rezisztencia?” „Mi egyéb, mint mikor két ember arra vár, hogy melyikük pukkan meg előbb — dühében!”

(Geszt.) Mikor Tisza István gróf Gesztre vonul, akkor mindig olyas valami történik, a mitől a nemzet — indigestióba esik.

(Ajánlat) Mi lesz a törvénytelen kormányból, ha egyszer utilaput kötnek a talpára? Könnyű nekik. Egyszerűen operetttruppá alakulnak át és előadhatják azt a darabot, a melyet eddig is játszottak. Vagyis a „Csepürágó“-kat.

(Termelőknék.) Eddig igen szép haszonnal járt (már mint a Fejérvári korszaka óta) a záptojások értékesítése. Nem sokára igen kelendő lesz az ... utilapu!

Kóros állapotok.

— dec. 13.

Elvagyunk bőven látva a civilizáció áldásával, de lakolunk is érte bőven. Minden vágyunkat kielégítve találjuk, már nincs semmi, mi ingerelhetne, mohó vágygyal kapkodunk mégis újabb és újabb dolgok után s nem vesszük észre, hogy ez a haladás, ez a modern civilizáció mind csak a mi vesztünkre tör.

Oda a becsület, oda a vagyon, oda a remény s a kétségbeesett helyzetből nincs szabadulás.

Az új eszmék, az új irány, a csordultig telt pohár, a kiaknázott élvezet: ez mind pénzt, életet és egészséget kíván.

Szórakozunk folyton, de nem szükségből, természetünk, ösztönünk hajt valami bizonytalan után s futva, kergetve üzzük a kéjes perceket.

És mindezek kielégítésére hiányzik a legfőbb: a pénz. Ki törődik ma a holnappal? hiszen ma uszunk a boldogságban, terített asztal mellett dözölünk, holnap is majd csak lesz valahogy. Családdal, gyermekek jövőjével nem érdemes törődni, majd visel a jó Isten rájuk gondot.

De ha halljuk, hogy ez vagy az a család tönkre ment, a vagyon el lett dobolva, a ház omladozik s az eső becsorog s benne a családnak már nincs betéví falatja: akkor magunkban ösz-

szerezzünk, pillanatig tétovázunk s önmagunktól kérjük: mi hát ennek az oka?

A felelet iránt azonban nem érdeklődünk, mert félünk, hogy megborzadunk tőle. Az emberiség halad tovább a megszokott útján, a könnyelműség kéri minden tettéből s a rongy ismét előtűnik ruháján, mely mindig és mindig csak nagyobb mérveket ölt.

Mi az a szorgalom, takarékoság, azzal ma nem igen törődnek az emberek, a könnyelműség annyira erőt vett a mai nemzedéken, hogy kész minden fillérjétől megválni, csak hogy magát alaposan kidorbécolhassa.

Becsület és erkölcs, hitvány szavak, melyekért kár harcba menni. Valakit becsapni, valakinek öntudatosan kárt csinálni, vagy háta megett nevetéssé tenni: megszokott, mindennapi dolgok. Fel se tűnik ma már, ha azokat is, kiket mentenünk lehetne, távollétében sértő szavakkal illetjük.

Népünk pedig nyomorog. A nehezen szerzett garasokon ha már tudat, alig várja a szombat estét, hogy a garatra önthessen s eltivornyázza a pénzt, melyért egész héten jól megdolgozott. Haza menve, sokszor az erszény már ki is ürült s a család aztán nyomorog és elégedetlen.

Elégedetlenség pedig az élet megromtója s összes kóros állapotainknak legnagyobb nyavalyája.

+

Hajnal és éj.

Szólt a Hajnal:

— Bibor palástom,

Az ég-peremre fölvetem,
S az élet zaja újra pezsg
A völgyön, hegyen, téreken.
Boldog az, aki úra kél,
Kire a hajnal fölragyog;
Az ébredés, föltámadás,
Maga az élet én vagyok!

És szólt az Éj:

Az én palástom

Komor, kietlen, fekete,
Amerre szárnyan elsuhan,
Csak néma csönd borúl vele.
De kit az élet összetört,
Kinek a lét csak átkot ad...
Azt megölelem csöndesen.
S ráhíntem legszebb álmomat!

Zivuska Andor.

Képek.

(A műpártoló egyesület téli kiállításáról.)

A debreceni műpártoló egyesület rendkívül hasznos művészi missiót teljesít azzal, hogy minden évben legalább egyszer a hazai művészek munkáiból tárlatot rendez. Hiszen a mesés gyorsan fejlődő kedves fővárosunk annyira magához ragadta már a művészetet is, hogy nekünk szegény vidéki embereknek igazán jól esik gyönyörködnünk néha napján azokban a morzsákban, amelyek lehozhat számunkra a buzgó és a művészetért lelkesedő műpártoló egyesület. A művészet iránti szeretet, érzék, izlés ápolása és fejlesztése elsőrendű feladat. Dicséretére legyen mondva a műpártoló egyesületnek, hogy ezt a feladatot úgy a múltban, mint a jelenben átértézte s minden lehetőt megtett, hogy sikerre is vigye.

A jelenlegi tárlat úgy mennyiségre, mint minőségre nézve érdekes látványt nyújt. Csak itt ott akad egy-egy ismeretlen név, amelyektől még igen sokat várhatunk.

Két hatalmas képet említünk első sorban. Egyik az Eder Piétája. A háttér csodásan zöldeskék világítása, az olajbarna halott arc kitűnő; csak a háttéri szín alkalmazása a fejkörül kissé megbontja a színharmoniót. A másik a Nagy Zsigmond Jézus képe. A rebrandti világításba helyezett irás tudók s a csodálatosan érett gyermek Jézus arca tettek a képet híressé.

A Kézdi Kovács képeit rendkívül finom tónus s poetikus felfogás jellemzi. „Téli est”-je egyike a tárlat legszebb képeinek. Az alkony ködös, körvonalakat tompító levegőjét gyönyörűen oldotta meg. Mig a Révész Imre éles realitással megfestett osztokodó cigányait elsőrangúnak mondjuk, addig a Tornyai Cigánytanyáját nem tarthatjuk egyébbnek merészen odalőköt romantikus színvázlatnál, mert nélkülözi a rajz, a távlat s a kidolgozás művészetét.

Az Emericzy Krisztus képe igazán becsületese munka s dicséretére válik, hogy annyi sok nagy ember után ő is megpróbálkozott ezzel a témával. Egyike a legérdekesebb képeknek a Poll Hugó pastellje az

Legjobb téli cipők GLÜCK EDÉNÉL KAPHATOK.

Piac- és Kossuth-u. sarok. Kistemplommal szemben.

Politikai hírek.

— **Petició tárgyalások.** A Kir. Curia II. választási tanácsa, Harrik Béla elnöklete alatt, ma két petíció ügyében is határozott. Ma hirdette ki a báró Dániel Tibor deési mandátuma ügyében beadott kérvény ügyében a Curia ítéletét s ugyancsak tárgyalta a Rudnyánszky György mandátuma ellen benyújtott petíciót.

A deési petíciót a Kir. Curia elutasította és a kérvényezők terhére Dr. Edvi Illés Károly ügyvédnek 5000. Dr. báró Horvát Emil ügyvédnek 4000 és Dr. Farkas János deési ügyvédnek, a kérvényezők meghatalmazottjának 5000 korona költséget ítél meg.

A másik a verbói kérvény ügyében a kérvényezők képviselőjében a mai tárgyaláson Dr. Katreinák Emil, a képviselő megbízásából Dr. Tétényi Ármán, a megtámadott küldöttségi és választási elnök képviselőjében pedig dr. Dr. Rudnyánszky Jenő ügyvédek jelentek meg.

A bizonyítási eljárás megindítása előtt Losonczy Ödön bíró mint előadó előterjeszti, hogy a f. év július 3-án tartott vizsgálati tárgyalás alkalmával a kérvényezők képviselője elállott a bejelentett bizonyítékoktól és elejtette a bizonyítás céljából elrendelt vádakat.

A Kir. Curia rövid tanácskozás után elfogadta a visszavonó beadványt és az eljárást megszüntette. A költségeket a Curia végzésileg fogja megállapítani.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 13.

Kaas Ivor báró kilépett a koalícióból, Bánffy Dezső báró pedig egy nyilatkozatában keményen megvádolja a vezéribizottságot elhibázott taktikája és a függetlenségi pártot hosszas habozása miatt. Mindkét eset feltűnést keltett a koalícióban. Mert bárminő szempontból mérlegelünk, — ez a kilépés és ez a nyilatkozat alkalmas lehet arra is, hogy a koalíciót, mely eddig rendithetetlenül kitarított a nemzeti kívánságok mellett — esetleg megbontsa.

(Rakovszky nyilatkozata.)

Kérdés: intéztünk Rakovezky Istvánhoz a néppárt alelnökéhez, hogy mi igaz azokból a hírekből, mintha a néppárt hátat

fordítana a koalíciónak a függetlenségipárt tegnapi állásfoglalása miatt. Rakovszky István kijelentette, hogy e hírekből egy szó sem igaz és az ő információi szerint a koalíció egysége még mindig igen nehezen volna megtörhető, dacára annak, hogy a követendő taktikát illetőleg felmerültek némi eltérések a vezérlő bizottság egyes tagjai között.

(Az új pártból.)

Mint értesülünk, Bánffy ismeretes tegnapi nyilatkozata az általános választói jogról nem a koalícióban, hanem éppen a saját pártjában idézett elő egy kis bomlást. Ugyanis Eötvös Károly kijelentette, hogy ő most már nem maradhat az új pártban, most ő határozott ellenzője az általános választói jognak. Egyébként nagyon valószínű, hogy ezeket a bomlási híreket a kormány terjesztői céltudatosan.

Külömben ma az egész politikai világban nagy érdeklődéssel várták a bécsi híreket Fejérváry Géza báró miniszterelnök audienciájáról.

(Pestvármegyéből.)

Fazekas Ágostont ma felkereste a nagybányai függetlenségi párt egy küldöttsége és felszánlta neki a jelöltséget. Fazekas azonban ezt nem vállalta, hanem lemondott róla Szappanyos Jenő dr. javára, aki az első választáson kisebbségben maradt.

(Fejérváry kihallgatása.)

Minden érdeklődés Bécs felé fordult ma. A Budapesten tartózkodó politikusok szeme ott csüggött azon a kihallgatáson, amely ma történt meg Bécsben s amelytől sokat reméltek még azok is, akik egyébként nem hiszik a békés kibontakozás lehetőségét és nem biznak lehetőségében.

Pontban délelőtt tíz órakor járult Fejérváry a király elé! A Burg folyosóit, amelyek a kihallgatási teremhez vezetnek, sűrű csoportokban foglalták el politikusok, bécsi és budapesti újságírók, s várták Fejérváry jövetelét. Sokáig kellett várniok. Már csaknem egy óra volt, amikor Fejérváry kijött a kihallgatási teremből. Természetesen

minden oldalról megrohanták kérdésködésekkel.

— *Nem nyilatkozhatom,* — volt a miniszterelnök határozott felelete. Fejérváry a Burgból egyenesen a Bankgassei magyar házba hajtatott, ahonnan három órakor a pályaudvarra ment, s visszautazott Budapestre,

Most már az a kérdés, hogy vajjon Fejérváry szokatlan titkolódzása nincs e összefüggésben azzal, hogy ez a kormány vissza akar vonulni, s titokban most készítik elő előbb az átmeneti, majd a koalíciós kabinet utját?

A közeli napokban, — mint tudósítónk jelzi, — fontos események várhatók.

(Az igazság diadala.)

Ha eddig azt mondták a haladó pártban, hogy a kassai bíró ítélete még nem egészen irányadó, mert csak az első fecske, — most már csendesen elhallgathatnak ezzel a kifogással.

A sátoraljaujhelyi tüntető járásbíróság épp oly hazafias bátorsággal, mint a kassai, kimondta az igazságot, hogy az, *mit az alispán tett a nemzeti ellenállás érdekében,* — azt joga volt tenni.

A sátoraljaujhelyi ügyészség ugyanis Dókus Gyula alispánt a belügyminiszter rendeleteinek hatalommal való visszaélés miatt feljelentette. A büntető járásbíróóság ma tárgyalta az ügyet, s Dókus Gyula alispánt *nem találván bűnösnek, a vád és következményei alól felmentette.*

(Szatmármegye ellenáll.)

A szatmármegyei egyesült ellenzék mai értekezletén elhatározta, hogy mindent elkövet, hogy megakadályozza Nagy László alispánnak a holnapi megyegyűlésen való elnöklését.

(Fejérváry itthon.)

Fejérváry miniszterelnök ma este 7 órakor Bécsből hazaérkezett és Andrássy-uti lakásán még az est folyamán hosszasan tanácskozott minisztertanácsaival.

„Alkony.“ Első tekintetre nagyon bizarrnak látszik, de csak első tekintetre, mert a nagy természet mutat ilyen képet, — de nagyon ritkán. Poll Hugó érdeme, hogy megleste ezt a ritka pillanatot és szerencsésen meg is alkotta.

A Grünvald holdas éjjeje kissé szecesszion mystikus. De nem lehet megróni érte, mert elvégre a szecesszió jogosult, — ha művészet párosul vele.

De már az Ujváry „Holdfeljötté“ kissé elnagyolt kép. A holdja nagyon erős, mintha oda lenne ragasztva s különben is narancssárga színe nélkülözi az igazságot. Ellenben a „Téli nap“ c. képe már kitünő, művészi kép.

Boruth Andor nagyon sokat haladt. Tanúságot tesz erről a „Velecei nő“ mélységesen megfestett szeme. De a Bradl női arcképen nagyon is látszik a Csók István hatása. Ez a női fej egészen a Csók nőire emlékeztet.

Remek példája a festői naturalismusnak a Jászai képe. Az öreg koldusnak olyan tipikusan érdekes feje van, hogy feltétlenül lekötö a figyelmünket.

Úde szinharmonia, élénkség és verőfény jellemzi a Nadler „Grevette halászat“ c. képét. Normandiai hajnala pedig igazán lehetséges finomság. Tájkép aquarelljei pompás dolgok, csak a „Zivatar a Balatonon“ c. képét találjuk felhősnek, sötétnek.

Szenes Fülöp, a kitünő portrait festő Fiamettája csupa kacér temperamentum. A melléktérben pedig egy igen érdekes, humoros vázlata van és „Tündöklő Fánikám“ címet visel. Ez a kép alig egy pár esztendőnás és még is megvan a zsidó papának és mamának tipikus megvilágítása.

De azt már bizonyosra vesszük, hogy a Balló konyhájában semmi olyan nincs, amit érdemes lett volna megfesteni. A kissé megviselt, rozoga ajtó reprodukálása még nem művészet.

Igen jól alkalmazta Knopp Imre kolostori nyugalmán az áttörő napsugarakat s ezzel ellensúlyozta a kép borongós hangulatát.

A Horváth apróságai igen ügyes dolgok. Van bennök érzés. Különösen a „Csonka füzese“ megiep egyszerűségével s a hangulat bájával.

Hogy újra visszatérjünk Grünvaldra, kimondhatjuk, hogy a római parkrészlete nem nagyon sikerült. Ezen a képen nem fél, sőt nem is háromnegyed, hanem egész homály van. Sehol egy kis fény, egy kis sugár, amely felderítené a jellemző részeket. Ez pedig igen nagy baj, mert a néző nem csak semmit nem lát, de még nem is sejt.

Ferenczy az igazság, az őszinteség, a nagyszerű meglátás festője a „Cigányok“ c.

képével ejt bámulatba bennünket. Micsoda remek arc, az az őszszakállu, öreg cigány!

Báró Mednyánszkyknak, akiről úgy nyilatkozik egy kritikus, hogy „az örök természetimádás apostola“ — ha jól emlékszem csak egy képe van a tárlaton, de azon a zsellérház melletti két fán micsoda élet van! Ilyet csak Mednyánszky tud festeni.

Tessék megnézni a Pajtás Ödön karrikatura vízfestményeit. Mennyi megfigyelés, mennyi humor van ezeken a képeken.

Helybeli, de országos híru művésziak Bosznay István is állított ki egy pár képet. Az ő páratlan művészetét fölösleges dicsérnünk. Ezuttal csak a „Tiszaparti“ „Radványi pusztá“ és „Vadászaton“ c. képeire hívjuk fel a figyelmet. Helybeli művészeink közül még Bakos kitünő aquarelljeivel, Pálfi egy pár hangulatos képével és Haranghy mesteri gummi képeivel szerepel az igazán művészi izléssel elrendezett kiállításon. Ezen kívül még igen sok jó kép van, amelyekről most ezuttal a hely szűk volta miatt nem emlékeztetünk meg.

De reméljük, hogy közönségünk tömegesen fogja látogatni a tárlatot s biztosítani fogja az erkölcsi és anyagi sikert a derék műpártoló egyesületnek.

Szunyogh Barna.

(Makói szenzáció.)

Makóról táviratozzák, hogy a csendőrség letépte azon falragaszokat, amelyeket a katonaság elszállásolása és élelmezésének megtagadása végett kifüggesztettek. Együttal megjelent azon nyomdában, ahol a falragaszokat készítették, s lefoglalták az összes készen levő nyomtatványokat.

Merénylő férj.**Leakarta lőni a feleségét.**

Családi vizálgkodás következménye.

(Esküdtszéki főtárgyalás.)

dec. 13.

(Saját tudósítónktól.) Már az bizonyos hogy Bajusz Bertalan bereti (Abauj torna megyei) kerékgyártó mester és a felesége Kiss Zsuzsanna hajduböszörményi leányzó nem a kölcsönös szerelem révén eveztek a házasság kikötőjébe. Igaz, hogy csak egy közvetítés útján kerültek össze, tehát nem is volt a frigyükön áldás. Családi tüzhelyükben még a mézes hetekben sem lobogott a boldogság tüze, mert a fiatal pár az egybekelése napjától úgy élt egymással, mint a kutya a macskával. Hogy mi volt egyébként ennek a furcsa és áldatlan állapotnak az oka erre nézve bajos volna alapos megállapodásra jutni.

A különféle verziókból azonban azt a valószínűséget lehet leszűrni, hogy ha Bajusz Bertalan téplált is szívbéli érzelmeiket a felesége iránt, a menyecske nálánál épen nem találta ezeket az érzelmeiket viszonzásra. Ilyenformán aztán természetes, hogy a békés egyetértés, helyett az egyenetlenség és civakodás egyszeriben meghonosodott köztük. Ugy szokták mondani hogy: rossz kezdetnek, rossz a vége. Hát ennek a mondásnak valóságára élő példa a Bajusz Bertalan és Kiss Zsuzsanna esete, mely ma másodízben foglalkoztatta az esküdtbírószéket.

Az egybekelés előtt.

A házaspár ez év április havának első felében került össze. Bajusz Bertalan a Hajduböszörményi szomszédos Álmosd községben dolgozott, mint segéd Bakosi Imre kerékgyártónál, akinek révén ismerkedett meg Kiss Gábor jómódu böszörményi gazdálkodó családjával. A család körében azután többször megfordult és a házhoz járogatásának célja a nászülés volt, mely felé a gazdája Bakos Imre egyengette az utját, aki szerencsésen össze is hozta a feleségével Kiss Zsuzsannával.

Békétlen családi élet.

A fiatal házastársak azonban csak három hétig éltek együtt. Ezen rövid idő alatt a legviharosabb családi jelenetek dultak köztük. Egybekeltük napjától napirenden volt náluk a perpatvar, veszekedés.

Mi okozta a vizálgkodást.

A menyecske ugyanis megtudta, hogy az urának már második felesége, amit pedig az elballgatott, sőt még mikor szemére lobbantotta is tagadta, meséssel állott elő. Azt mondotta, hogy igaz, hogy együtt élt az asszonnal, de csak vadházasságban és azt az asszonyt Amerikában hagyta.

Rövidesen azonban kitudódott, hogy ökelme Amerikában sohasem volt, de igencsak elvált az első hitves feleségétől. Hanem viszont a férjnek is besúgták, hogy Kiss

Zsuzsannának szerelmi viszonya volt a sógora testvérével Varga Sándor legényemberrel. A kölcsönös elhidegülésnek tehát körülbéli ezek képezték az okát.

Bár a férj, amint a körülményekből megállapítható, hajlandó lett volna megbocsátani feleségének leánykori állítólagos bal-lépését, ám a menyecske nem tudott szeretettel vonzódni hozzá. Így aztán a vizálgkodás, mindegyre jobban elmérgesedett köztük és mert a menyecske annyira ellenszenvvel viseltetett az ura iránt, hogy közeledni sem engedte magához, hát a béke helyreállása szinte lehetetlenné vált.

A békítés.

Az asszony családja e tekintetben megkísérelt mindent, de hát sikertelenül. Mindjárt az egybekelés első napjaiban szükség volt a rokonság beavatkozására. A fiatalok között a békét először úgy gondolták a hajduböszörményi atyafiak létrehozni, hogy elmentek velük Bajusz Bertalan Bereten lakó szüleihez látogatni. Ott aztán úgy, ahogy összeharagítottak a férj és feleség, de mikor visszajöttek Böszörménybe megint csak kitört köztük a háborúság.

Közben a férjnek anyjától sűrűn érkeztek levelek, amelyekben az öreg nő folyton ösztönözte a fiát, hogy költözzön haza Beretre a feleségével együtt. Bajusz Bertalan ment volna is, de a menyecske hallani sem akart arról, hogy Böszörményből elköltözzenek. A férfit nagyon bántotta és kihozta a sodrából, hogy az asszonnyal aki minden percét megkeserítette nem boldogult és utólagja is elhatározta, hogy a faképnél hagyja, hazamegy övéhez. Egy viharos éjszakai össztűzés után április 24 én reggel alaposan bepállinkázva oda állott az asszony elé és kérte, hogy adja elő neki a szekrényből a holmiját, mert egy percig sem marad tovább, megy haza. A menyecske azt felelte erre neki, hogy ő bizony nem adja oda a ruháját, minek vette el őt feleségül, ha ott akarja hagyni. Ezen aztán újra összeperleltek.

Egy lövés.

Bajusz Bertalan mámoros fővel beszaladt a szobába és kihozta onnan a falon függő revolverét, melyből dühében az udvaron egy lövést tett. Majd lecsillapulva lefeküdt aludni. Délben az asszony ráripakodott, hogy keljen fel, de mert ezt nem akarta megtenni vízzel nyakon öntötte. Erre aztán fel is kelt és ismét kezdetét vette a veszekedés. A férj most még határozottabban követelte a holmi előadását és minthogy a menyecske újból megtagadta kívánságát, dühében előkapta nadarág jaszéből a revolverét és rálőtt az asszonyra. A golyó azonban célt tévesztett és semmi kárt nem tett a nőben, aki ijedtében sikoltozva menekült ki a házból egyenesen a szomszédba lakó sógora Kerékgyártó István portájára. Az ura, aki most már fejszét ragadott utána rohant, de Kerékgyártó István lefegyverezte a dühöngő embert, akit azután nyomban átadtak a csendőrségnek.

Az ügyesség elrendelte ellene a vizálgatást, melynek befejeztével házastárson elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntette miatt vád alá helyezte.

A főtárgyalás.

Az ügy szeptember hóban került először az esküdtszék elé, de a főtárgyalás folyamán szükségessé vált a vádlott elméleti állapotának megvizsgálása. Dr. Isó János törvényszéki orvos és dr. Sárváry Gyula fogház orvos végezték Bajusz megfigyelését, akik miután épelméjűnek találták ma vont ismét felelősségre az esküdtbírószék.

A tárgyaláson dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök elnökölt szavazó bírák dr. Oláh Miklós és Tatrai Ferenc. A vádhatóságot dr. Udvarhelyi Balázs, a védelmet dr. Olchváry László ügyvéd képviseli. Orvos szakértők: Dr. Isó János törvényszéki és dr. Sárváry Gyula fogházorvosok.

Rendés esküdtékül kisorsoltattak: Ökrös István, Vass János, Deák István, Jobbágy Imre, Gombos József, Szabó Mihály,

Pongor János, Grünberger Ignácz, Deák József, Udvarhelyi Balázs, Hulka Ede és Wudlerle Ernő. Pótesküdtékül: Molnar Mihály és Miklóssy Gyula.

A vádlott kihallgatása.

A tárgyalás reggel 9 órakor a vádlott kihallgatásával kezdődött. A vádlott, akit szuronyos fogházörök kísérték a tárgyalási terembe az elnök kérdéseire elmondja, hogy nagyon megbánta, hogy elvette feleségét, akire sok mindent beszéltek. Mindjárt egybekelésük első napjaiban megtudta, hogy a Kiss Zsuzsannának hosszabb ideig viszonya volt Varga Sándorral. Ezt már sejtette ugyan előbb is, mert még a lakodalmuk napján is együtt seftelt az asszony a legényel, noha akkor már a szülei és megtiltották neki, hogy érintkezzék vele és arra is emlékszik, hogy figyelmeztették, hogy a lakodalomban csak négyszer szabad neki táncolni Varga Sándorral. Aztán meg a menyecske még álmában is mindig a Varga Sándor nevét sóhajtozta.

Mivel nem tudott vele békében élni szándékában volt, hogy ott hagyja, de bántani nem akarta. Mikor a revolvert kivette a zsebéből csak azért tette, mert félt, hogy az zsebében elcsúsz. A lövése véletlenül történt, mert amint a pisztolyt elővette a zsebe belsősebe beleakadt a rugója, mely így elrántódott. Különben is nagyon ittas volt, azt sem tudta, mit eszelepszik és ez is csak azért következett be.

A feleség vallomása.

A vádlott után a feleségét Kiss Zsuzsannát hallgatták ki, aki nagyon terhelően vall az urára. Tagadja, hogy ő kedvese lett volna Varga Sándornak, akivel csak mint rokonnal nagyon rokonszenvezett. A férjét izgága, rossz embernek fessdi. Előadja a történeteket és azt állítja, hogy anyaira megijedt mikor az ura rálőtt, hogy napokig ágyban fekvőbeteg volt. Követeli 10 korona orvosi költség megtérítését a vádlottól.

Az asszony kihallgatása után a tárgyalást az elnök holnapra halasztotta. Az ügyben egész sereg tanu van beidézve.

Egyház és iskola.

A református zsinat. A református zsinat ma délelőtt folytatta tanácskozásait Bánffy Dezső báró főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöklése mellett. A tegnapi ülésről szóló jegyzőkönyv felolvasása és hiteljesítése után sorra került a Calvinium (központi épület) felépítésének dolga. Dókus Ernő előadó kifejtette, hogy a magyar református egyháznak régi vágya egy oly központi épület emelése, melyben az egyetemese egyház összes intézményei otthont találjanak. Ezt a kérdést igyekezett megoldani egy öttagú konventi bizottság, amelynek javaslata a zsinat előtt fekszik. A javaslat a központi épületet a Calvin téren tervezi. Hirdetője lenne ez a monumentális palota Calvin magyar hívei erejének, buzgóságának és egyúttal központi helye lenne a felekezettnek.

Az előterjesztés hosszabb vitát idézett fel. Dombay Lajos azt indítványozza, hogy az ügyet adják ki előbb véleményezés végett az egyházkerületeknek. Soltész János szívesen pártolja az eszmét s utasítani kívánja a konventet a tervezet elkészítésére. Bartha István mindenképpen pártolja a Calvinium ügyét. Hegedüs Sándor a Calvinium finansziális oldalát világítja meg s az előterjesztést elfogadásra ajánlja. Fejes István és Garzó Gyula felszólalása után a zsinat nagy többséggel elfogadta a Calvinium tervét és hozzájárult az előadó javaslataihoz.

Ezután Baksa Lajos dr. előterjesztette a külföldön élő magyar reformátusok lelki gondozásáról szóló törvényjavaslatot. A zsinat a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta. Ugyancsak egyhangulag elfogadta a zsinat a magyar egyházi törvényeknek Horvát-szlavonországban való végrehajtására vonatkozó javaslatot.

Ezután az immár elfogadott egyházi törvényeknek harmadszori olvasása következett. Bánfi báró elnök tudatta ezután, hogy az ülészak záróülése délután 5 órakor lesz.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— december 13.

Szilárdan állunk — szól a generál,
Szilárdan, ám de ingó talajon!
Egy generál, a ki degenerál,
Ma numerus, holnap nem numerál.

*

Lukács kiadott egy rendeletet:
Magyart tudjon oláh, szerb, tót, gyerek.
Helyes! De az oláh bosszút kiált!
Kérünk a rendelethez katonát!

Az irás elváltozása.

dec. 13.

Az emberek rendszeren ha nincsen, dolguk, ha unatkoznak, sok mindenféle boldogságon török a fejüket.

Többek közt valaki azt a megfigyelést tette, hogy az ember írása mily időközökben szokott változni? s megfigyelésének eredménye igen érdekes.

A változás igen lassu s alig szembe-ötölő, csak annak fog igazán feltűnni, ki nagy súlyt fektet arra, hogy az egyes vonások mennyiben térnek el egymástól, t. i. a régi irás az újtol.

Ha valakinek az irását például 20 éves korában s ismét 50 éves korában megfigyeljük, ez már fog mutatni tekintélyes különbséget.

S ha az okokat keressük, vajjon mi idézhetette elő a változásokat, az egyszerű lélektani magyarázatokra fog okot szolgáltatni.

Ha az ember 50 éves s ezt az életkort boldogságban, megelégedésben, szerencsétől kísérve érte el, úgy az írása feltétlen kifejezés, teljes, merész, cikornyás, erős lesz; ellenben ha az életet tévelygések, botlások, csalódások közt szenvedte át, úgy az ilyen ember írása reszketeg, bizonytalan, összefutó s minden kifejezés nélküli lesz.

Ez mind csak magyarázatul szolgálhat annak, hogy az irás változtatásával az ember kedély-világában is változásnak kell beállni, és nincs senki, ki életéa keresztül jó vagy balsorstól üzetve e változásnak ki ne legyen téve.

— **3-ik felolvasó est.** Az eddigi felolvasó esték nagy sikere biztosítja a holnapinak sikerét is. A műsor a következő: 1. Flotow Stradella című operájának nyitánya, előadja: a helybeli cs. és kir. 39. sz. gyalogezred zenekara. 2. a) Népdal-egyveleg, négyzólamu kar; b) Váradi—Gaál, „A róza temetése” című énekes költeményből a magán-részlet és befejezőkar; éneklie a Svetitsintézeti tanítónőképzői női-kar. 3. Az amulett. Irta és felolvassa: Fhan Gyu'la ur. — 4. a) Komzak C. Mese; b) Rákóczi kesergője, vonós négyes, előadják: Vásári István (első hegedű), Vásári András (második hegedű), Ehrlich József (mély hegedű), Vásári József (gordonka) urak. 1. „Baka-dalok” a Buljovszky-pályadíjjal kitüntetett Költemények, irta és felolvassa: ifj. V. Nagy Gusztáv ur. 6. Rákóczy zászlaja, melodráma. Irta: Prónai Antal dr., zenéjét szerző: Szent-Gály Gy. la. Ének- és zenekarkiséréttel szavalja: V. Pávay Borka kisaasszony.

— **Gazlák figyelmébe.** A gazdasági tanintézetben e hó 11-től 16-ig fogják bemutatni az Asványi-féle tengeriszárítópó készüléket a Pallagon. A gép igen hasznos, mert a tengeriszárítást úgy foszlányokra tépi, hogy olyan lesz, mint a széna. A gazdák 16-ig délelőtt és délután is megtekinthetik a Pallagon. Legelőszérűbb vasuton menni Alsójózsáig, ahonnan 10 perc alatt gyalog is el lehet jutni a Pallagra.

— **Adakozsunk a vakok karácsonyfájára!** Közeledik a szent karácsony, szeretet ünnepe, melyen leirhatatlan édes érzés tölti be a paloták és viskók lakóit egyaránt. E szent érzés elfeledteti a mindennapi élet gondjait és öröm honol e szép ünnepen még a legszegényebb családnál is, mert a társadalom gondoskodik arról, hogy e napon a szegénység keserve eloszoljon a család asztalára, jobb falat jusson és a gyermekeknek pedig karácsonyi meglepetésük legyen. Csak a szegény vakoknak, ha a kelt felhívás eredményre nem vezetne szomorú a karácsony, mert ők vakságuk folytán nem tudják felkeresni azon jótékony intézményeket, amelyek a szegények nyomorának enyhítését és a szűkölködők segítségét tűzték ki célul. Szívesen közöljük ezért a Vakokat gyámolító orsz. egyeletnek a nemesszivű emberbarátokhoz intézett ama kérelmet, hogy adományaikkal tegyék lehetővé, hogy a vakoknak és azok gyermekeinek karácsonyi örömeiket megszerezhesse. E célra hálás köszönettel veszi és nyilvánosan nyugtattja még a legkisebb adományt is, melyet a kisbirtokosok orsz. földhitelintézethez 5. ker. Géza utca 2. szám alá kér küldetni.

— **Kún Árpád hangversenye.** Ritka gyönyörűségben lesz része e hó 17-én Debrecen zenekedvelő közönségének. Kún Árpád a zseniális hegedűművész Ladini Mária operasénekesnő közreműködésével nagy hangversenyt rendez a Zenede dísztermében. A hangverseny műsora a következő: Műsor: I. Spohr 8-ik hangversenye, Kún Árpád. II. Meyerbeer, Aria a Profétából. Éneklie: Ladini Mária. III. Paganini—Brahm variációk, Rossini „Mózesből”, csakis „G huron” játszandó. Kún Árpád. IV. a) Goldschmidt „Pusztántul hangzik léptem”; b) Dieni „liliomszáll”; c) Magyar dalok. Éneklie: Ladini Mária. V. a) Kún Árpád, Nizzai homán; b) „Wieniawszky” „Áirs rusesse”. Kún Árpád. Helyárak: I—V. sor, elsőrendű ülőhely 5 kor. VI—X. sor, másodrendű ülőhely 3 kor. Állóhely 2 korona. Jegyek kaphatók: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében Egyház-tér 2. szám.

— **Uzsorás házigazda.** Tóth Péter Homokkertsor utcai lakos házában lakott Bogdán Sándorné cigányasszony, de májusban elköltözködött onnan, amikor is 6 kor. 50 fillér lakbérrel adós maradt volt házigazdájának és ott hagyott nála egy rend női ruhát zalogba. — Az adósságot apróbb részletekben fizetgette le neki. Tegnap végképpen letörlesztődött a tartozás és Bogdáné visszakövetelte Tóth Pétertől a zalogba hagyott holmit, amit azonban az csak úgy volt hajlandó visszatenni neki, hogy két korona kamatot fizetett adóssága után. A cigányasszony ezért feljelentette a rendőrségen.

— **Az új beosztás és a rendőrlé genység.** A rendőrség új szolgálati beosztása rendkívüli szigorú és terhes. A város területén éjjel-nappal 26 őrszem teljesít szolgálatot, amelynek beosztása a következő: reggel 6 órától déli 12 óráig ezolgálatot teljesít 26 ember, akkor felváltják őket, mire az első csoport bevonul és este 6-ig tartalékban van, akkor mehetnek haza pihenni, de éjjel 12 órakor már ismét szolgálatba lépnek és ez tart reggel 6 óráig. Szóval pihenőre alig marad 4—5 óra. Az agyonsanyargatott rendőrlé genység éppen ezért kérvényt intézett Kovács József polgármesterhez, amelyben leg alább azt a csekély kedvezményt kérik, hogy a 12 óras szolgálat után ne mind a 26 ember legyen tartalékban, hanem csak 8—10, ami bőven elég is a készültségnek, tartaléknak rendes körülmények közt. A központon különben is csak 11 ág van. Hogy pihenjen azon 26 ember, különösen oly büzös helyen, fülledt levegőben, férgektől hemzsező

ágyakon! A polgármester maga is méltányosnak tartotta a kérelmet és a mai rendkívüli tanácsülés elé vitte, amely a rendőrlé genység kérelmét teljesítette, egyúttal felhatalmazta a főkapitányt, hogy a bűnügyi osztálynál szükséges átalakításokat sürgősen elvégeztesse.

— **Késő megtérés.** Az élet a maga száraz szürkeségével nem egyszer a legrege nyesebb, legszentimentálisabb eseteket szolgáltatja. Tán valószínűtlennek tetszenének az ily történetek, ha úgy olvasnánk azokat, valamilyen könyvben, de az élet tanubizonyoságot tesz arról, a véletlen a maga szeszélyével mily gyakran teremt megható helyzeteket. Régóta szerették egymást Angyal István és Püspök János bagosi gazda leánya Mariska. — Hanem a sors nem fogadta őket kegyébe és így esett, hogy Angyalnak el kellett hagyni a falut, hol nem talált tovább szolgálatot és másutt keresett alkalmazást. De megfogadták egymásnak, hogy állandó marad közöttük a hűség, a szerelem. Am a legény új otthonában hamar feledett, hirt sem adott magáról, mintha semmi sem fűzné többé falujához. A leány meg egyre halványabb, egyre szomorubb lett, nem tudták megvigasztalni semmivel. — A nagy bánat végre is egészen felpereselte a szerelmes leányt, elhervadt, meghalt. De a legénynek is felszólt közben a lelkiismerete, vádolta, hogy ígérteit be nem tartotta, hűtlen lett kedveséhez. Hogy jóvátégye a hibát, felke-rekedett, hogy látogatóba menjen régi falujába. De már későn érkezett, épp előtte való napon temették el a szerencsétlen leányt. A legényt nagyon elkésérite az a szomorú kimenetel, bánatában a halálban keresett menedéket. Kutba ugrott, de észrevették és megmentették s így nem egyesülhetett meghalt menyasszonyával.

— **Sertésvész.** A VII. körzethez tartozó, ugynevezett „Bánk” erdőségben sertésvész állapított meg, onnan származó sertéseknek vásárra való elhajtását s forgalmát további intézkedésig betiltotta a mezőrendőrkapitányság.

— **Ha a feleség kémkedik.** Talán el sem választhatók egymástól a szeretet és féltékenység. Legalább annyiszor találkozunk, hogy a szerető hitves féltékenykedik, ha egyúttal semmi oka nincs is rá. Fehér Ágnes mikepéresi leány szerelemből lett Kun Mihály feleségévé, de most mégis erősen gyanakodik az urára, hogy más asszony körül settenkedik és nem igen gondol a hitvesi hűségre. Ez a féltékenység egészen megzavarta a családi békét, ezután már csak állandó perpatvar váltotta fel az egyetértést. Az asszony pedig arra magyarázta az ura ingerültségét, hogy nem szereti őt többé. Keveset is tartózkodott otthon a férj és a feleség megleste minden lépését. Hanem a napokban alaposan megjárta a kémkedésével. Kun valahol a szomszédságban járt, ahol véletlenül szép menyecske is volt a háznál és tán hasonlóképp véletlenül egyedül volt a menyecske. Alig lépett ki Kun a házból, észrevelte, hogy felesége szokik el az ablak melől. A férj megharagudott a kémkedés miatt, mellette feküdt ép egy kocsilócs, azzal támadt feleségére, kit véresre vert. A csendőrség előtt azzal mentette magát, hogy ő szereti a feleségét, sajnálja, a mit tett, de pillanatnyi felhevülésében nem tehetett másképp. Az eljárást ellene megindították.

— **Gazd. bizottsági ülés.** A debreceni ev. ref. egyház gazd. bizottsága által 1905. év dec. hó 14-én ó. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **Ellopott lakás.** Kaposvárról írják: Valósággal egy egész lakást loptak el a napokban Ráksiban Pásztor István látogatóba ment Kaposvárról lakó leányához a feleségével együtt, úgy hogy senki sem maradt otthon. A lakása csak egyszerű tolozárral volt ellátva, így nem csudálható, hogy mindön hazaért, üresen találta a szobáját. Butor, ágynemű, ruha, minden eltűnt. A vakmerő lopást valószínűleg kőbor cigányok követték el, kik a falu határában tartózkodtak. Ők természetesen tagadják, hogy részük lenne a

opásban és nem is találtak náluk semmi nyomát a lopásnak. A vizsgálatot megindították.

Halálozások. Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halál esetek jelezték be: Kardos Bálint ev. ref. 2 hónapos, Zelizi Margit ev. ref. 3 hónapos, Kállai István ev. ref. 59 éves, öz. Mezei Bálinté ev. ref. 76 éves, Balogh József ev. ref. 7 éves, Kiss András ev. ref. 2 éves, Fikker N. ev. ref. 1 napos, Vincze Irma ev. ref. 23 hónapos.

x LETZTER JÓZSEF fényképész, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sz. Állandó fényképfelvételek kiállítás a műterem kapubejáratánál levő táblán.

x Szép, jó és olcsó, ez a jelszó Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-utca 50. és Szent Anna utca sarkán, azért siessünk mielőbb beszerezni szükségletünket ezen jó hírnevű szolid üzletben. Karácsonyra és újévre nagy meglepetés.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Kéi-három heti használat után a legrosszabb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x Papa! Mama! baba! Mentze.

x Legszebb karácsonyi ajándék. A m. kir. főposta mellett van *Harth* Gusztáv fényképe, mely a legmodernebbül van felszerelve s hol a fényképek a legremekebbek kivételben vannak előállítva. Ki jutányos áron s szép képeket óhajt, bizalommal forduljon a céghez.

x A mi szép, jó és olcsó, az Mentzénél kapható.

x Használja a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grossz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvu gyógyszerár**.

x Az ipartestület karácsonyi vására ez idén elmaradt, pedig több helybéli iparosnál már jó előre elkészültek a sok csinos, olcsó és izléses karácsonyi ajándékoknak alkalmas tárgyak.

Antalfy Ferenc könyvkötő bőr díszműves az idén műtermében (Piac utca 31. sz.) állította ki a csinos bőr és püsch képkereket, irómappákat, szép styszerű fali díszeket, keztü-csivar és más célra alkalmas dobozokat stb. melyek megtekintésére ez uton is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

x Új aranyozó folyadék, melylyel mindenki bármit is azonnal moshatóan újjá aranyozhat. 1 minta csomag 40 kr. **Kizárólag Mentze Henrik újdonságok áruházában kapható.**

x Karácsonyi ajándékul a szövegírók remek példányait van szerencsém bemutatni és ajánlani a n. é. közönségnek, mely célból szíves látogatását kéri: Kardos László Kossuth-utca 9. Telefon 113.

x Uraknak és hölgyeknek, öregeknek és fiataloknak egyaránt rendkívüli eredeti újdonságokat szerezhetünk be karácsonyi és újévi ajándékul **Mentze Henrik újdonságok áruházában**, Piac-utca 50, Szent Anna utca sarkán. **Olcsó szabott ár! Előzetes kiszolgálás!**

x Férfi divat ingek készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 2.50. és 3 frt. **legszebb nyakkendők 50 krtól**, kitűnő angol keztüik, sport és divat kalapok **Fekete férfidivatüzletében.**

x Kérem a bálrendező bizottságokhoz! Van szerencsém a t. bálrendező és vigalmi bizottságokat felkérni, hogy táncrend megrendeléseiket idejkorán eszközölni sziveskedjenek, hogy azok elkészítésénél késedelem elő ne forduljon. Tisztelettel **Antalfy Ferenc** könyvkötő bőr díszműves.

x Hölgyek figyelmébe. Alkalmi be vásárlás december 31-ig. Rendkívül lezártott áru divatcikkek, selymek, női ruha kelmék, **felöltök Molnár Ferenc**, (Zádor Lajos utóda) női divattermében.

Az Arany Bika Kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Csütörtök, dec. 14.: „Kornevillei harangok” operette. (C)

Péntek, dec. 15.: „Veér Judith rózsája” regényes színjáték. (A)

Szombat, dec. 16.: „Csöppség” énekes vigj. (B)

Színházi hírek.

— dec. 13.

Kornevillei harangok. Plouquette hatalmas operettje kerül ma este színre, melyet a klasszikus zeneszerető közönség bizonyára szívesen vesz, a főbb szerepeket Fóthy Frida, Pozsonyi Lenke, Békefi Lajos, Árkossy Vilmos, Polgár Sándor és Szabó Gyula játsszik.

Veér Judith rózsája. Holnap este újra ez a hazafias tárgyú történeti vigjáték kerül színre. A darab eddigi előadásai zsumolt házak előtt folytak le s a holnapi előadás iránt is nagy az érdeklődés.

Bolygó görög. Buttykai finom zenéjű operettjének vasárnap lesz a bemutató előadása. Az előadásban, melyre nagyban készül a társulat, részt vesznek: Fóthy, Békefi, Pozsonyi, Árkossy, Polgár, Sarkadi. Az előadás kiállítására fényes lesz.

*** Csepürágók.** Harmadszor került ez a nagy és kisdobbal, sőt rekedt kürtökkel tarkított operette színre. Az előadás épp oly jó volt mint az előbbiek. **Fóthy Frida** kedves temperamentuma és szép énekszámait ismét megtették a hatást. A **Polgár bohóc** szerepét **Békefi** vette át és szép tenor hangja kitűnően érvényesült. Ugyátszik azonban, hogy a közönség már megelégette a csepürágók bohóckodásait, mert nem nagy számmal volt képviselve. (sz. b.)

TÁVIRATOK.

Mandzsuriai hadsereg.

London, dec. 13. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: A kínai kormány elhatározta, hogy Mandzsuriában 100,000 főnyi állandó katonaságot tart. Pekingben tárgyalásokat folytatnak, hogy a hadsereg számára japán tiszteket szerezzenek.

Elkobozott élclap.

Budapest, dec. 13. Az ügyészség ma délután elkoboztatta a „Herkó pater” című élclap legutóbbi számát.

Megtámadott kereskedő.

Beszterce, dec. 13. A naszodi járás Pojény községben odaváló legények megtámadták Meissten Mózes ottani kereskedőt, öt, feleségét és családját tagjait súlyosan bántalmazták, üzleti áruit és üzleti könyveit megsemmisítették és megöléssel fenyegették, ha azonnal el nem hagyja a községet. — A csendőrség megjelenésére a tömeg látszólag lecsendesült, de mihelyt a csendőrség eltávozott, a merénylők újra rátámadtak Meissten házára és a ház ablakait bevették. A főszolgabíró állandó csendőrfőjrárt kirendelését kérte. A garázdálkodó tömeg vezetői a községi bíró, a kisbíró és a községi pénztáros

fiai voltak. A községi elöljáróság tétlenül nézte a támadást és semmi intézkedést sem tett Meisstenék védelmére.

Gróf Lónyai Elemér kastélyát kirabolták.

Bodrogolaszi, dec. 13. Gróf Lónyay Elemér Bodrogolaszi kastélyába ismeretlen tettesek betörték és elrabolták Stefánia főhercegnő összes ékszereit a kastélyban levő Werthein szekrényvel együtt. A betörők ezután a vasúti állomás hivatalába is betörték, honnan egy kézi vasszekrényt raboltak el.

A balkán helyzete.

Konstantinápoly, dec. 13. A nagykövetek együttes jegyzékét ma adták át a portának. Az együttes válaszában tudomásul veszik a porta jegyzékét, és bár nem fogadják el a pénzügyi szabályzat módosítását, de megnyugtató a portát a katonai költségvetés tárgyában a porta által előterjesztett indítványra nézve. A demonstráció természetesen egyelőre megmarad, a míg megfelelő intézkedést tesznek török részről.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, dec. 13.

(Dél sárlat.)

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. — Nyugodt irányzat mellett 8,000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. — Idő: hideg és boros.

Buza áprilisre	17.16—18.
Buza októberre	16.76—78.
Rizs áprilisre	14.16—18.
Kab áprilisre	14.28—30.
Tengeri májusra	13.68—70.
Repce 1906. augusztusra	27.00—20.

Szerkesztői-posta.

Id. N. K. Helyben. Szíves sorait köszönettel vettük s jól esik tudnunk, hogy barátaink száma ismét egygyel szaporodott. Mindenesetre lapunkban nagy sujt fektetünk arra, hogy az tisztességes hangon legyen szerkesztve, s a jó izlésnek megfelelően. Ha néha szélhámosságok, gyilkosságok vagy efféle szenzációknak is helyt adunk, csak azért tesszük, mert olvasóink közt többen akadnak, kik az efféle feltálat csemegékben nagy élvezetet találnak. Bár a jó izlés ellen van ez téve, de haladunk keil a korral. — Manapság gyermekek úgy mint felnőttek az efféle horzalmasságokat olvassák csak szívesen s ha ilyen nincs benne vagy a lap nagyon előkelő hangon ír: ledorongolják. Vannak nálunk uri családok, kik komoly, tisztességesebb, nagyobb lapot kezökbe sem vesznek, kielégíti összes tudvágyukat a Friss Ujság is, vagy a hajmeresztő gyilkosságot, rémes rabló történeteket tartalmazó szenny lap. Az utcákon is ezek kelnek csupán, a népet félrevezetik, mert hagyja magát, de ha egyszer rá jön a lap turpisságára, leleményes, számító voltára, hogy e családokat csak ürethől teszi, bizonyára el is fog tőle fordulni.

Z. A. Közöljük. Köszönet.

Az első ütközet.

Irta: Merimée Prosper.

Szeptember negyedikén este Sebastopol alatt érttem ezredemhez. Este ezredest a táborban találtam. Eleinte ridegen fogadott, de elolvastva B... tábornok ajánlólevelét, kissé fölmelegedett. Bemutatóit századosomnak, aki épen a kémszemlérlől tért vissza. Ezt a kapitányt közelebből még nem ismerem; nagy száll, barna ember volt, durván, kellemetlenek arcvonásai. Közkatonából s a harcmezőn lett tiszt és a becsületrend lovagja. Iromba természetével furesa ellentétben

állt rekedtes, gyöngye hangja; azt mondják, hogy a golyó műve, a mely a jénai ütközetben keresztül járta mellét.

Mikor megtudta, hogy most hagyta oda a fontenebleau-i tiszti iskolát, elfintortotta arcát:

— A hadnagyom tegnap elesett — mondá és én megértettem, hogy azt akarta mondani: és maga nincs olyan legény a gáton.

Csipős szó tolt az ajkamra, de hallgattam.

Táborunktól két ágyulóvénnyire volt a cheverinói vár. — A hold széles, vörös tányérja tünt fel mögöttem s nekem úgy tett szét, hogy esodlatosan nagy és vérvörös. Rávilágított a várra, mely e percben olyan volt, mint a kitörésre készülő vulkánorok,

Mellettem egy vén katona szintén észrevette a hold szokatlan színét.

— Ugyancsak vörös ökelme — mondá — nyilván nagy ára lesz a híres várnak.

Teljes életemben babonás voltam s ez a jóslat elszomorított. Lefeküdtem, de nem tudtam aludni s újra járkálni kezdtem, nézve az őrtüzek végtelen vonalát, amely a cheverinói magaslatokat egészen elborította. Majd újra ledőltem a tűz mellé, de az álom egyre került és gondolataim nagyon komorak voltak.

A körültem fekvő százezer ember között nem volt egy barátom. Ha megsebesülök, bedobnak valami kórházba újdonsült ápolók avatatlan kezei közé. A mit eddig a műtétekről hallottam, az most mind eszembe jutott.

A szívem eszeveszetten dobogott s gépiesen igazgattam szívem fölött tárcámát és zsebkezdőimet, mintha mellvértet készítenék belőlük. A faradság néha elaltatott, de egy perc múltán újra felriasztott valami sötét, kétségbeesett gondolat.

Végre mégis elnyomott az álom és az ébresztő aiva talált. Reggel gulába raktuk fegyvereinket s minden jel arra mutatott, hogy a nap békésen fog elmúlni. — Három óráját egy hadsegéd valami parancsot hozott, mire vadászaink rajvonásban előrenyomultak s mi lassan követtük őket.

Néhány perc múlva láttuk, amint az orosz előőrseket összehajlítják a várba. Jóval előttünk az ezred jobb és bal szárnyát egy néhány ágyútegeg foglalta el és heves tüzelést kezdett a várra, ahol nem soká késett a válasz és az erőd sűrű füstfelhőbe burkolódzott.

A mi ezredünk a terep egy hajlásában fedezéket talált és az orosz golyók, melyek nek zöme az útegekre volt szánva, elbuktak fejünk fölött, legföllebb egy kis földet meg kavicsot szórtak reánk.

Mikor az első előnyomulás megkezdődött, kapitányom feltűnő figyelemmel kísért, én meg a tölem telhető legnagyobb nyugalommal simogattam peyhedző bajuszomat. Félni nem féltem s minden aggodalmam az volt, csak senkise higgye, hogy félek.

Az ártatlanul füttylő golyók még jobban fokozták hősi hidegvéremet. Hiuságom ezt sugta, hogy óriási veszélyben forgok — elvégre is ágyutűzben voltam. Bátorságom elragadtatással töltött el s arra gondoltam, micsoda hatással fogom előadni Madame Saint Luxen Provence utcai ütközetben a cheverinói ütközetet.

Az ezredes éppen arra haladt és reám kiáltott:

— Lesz ám látni való az első szereplésen.

Én nyugodt mosollyal ajkamon levertem zubbonyomról a port, amit egy tölem harminc lépésre lecsapott golyó csapott oda. Ugy látszik az oroszok észrevették, hogy a golyók vajmi kevés kárt okoznak bennünk s kartácsolni kezdtek. Egy golyó megölte szomszédomat s fejemről leütötte a csákót.

— Üdvözlöm — kiáltott kapitányom, mialatt fölkaptam a csákót. A mai napra megmenekült.

Ismertem a katonák babonáját, akik szentül hiszik, hogy non bis in idem. Búszkén csaptam föl a csákót:

— Így kényszerítik az embert akarata ellenére köszönésre! — szóltam mosolyogva és rossz tréfámat, tekintve a körülményeket, a hallgatóság kitűnőnek találta.

— Üdvözlöm hadnagy ur — folytatta a százados — ma már nem lesz semmi baja és estére századparancsnok lesz: érzem, hogy ma nekem fűtik a kemencét. Valahányszor megsebesültem, a mellém osztott tiszti mindig ilyen holt golyót kapott s a nevük mindig P. betűvel kezdődött.

Félóra múlva az oroszok tüze alább hagyott s mi előkerültünk a fedezékből, hogy támadjuk a várat. Néhány sorúz fogadott, amely kevés kárt tett sorainkban, de az apró golyók szjárszerű süvöltésére önkéntelenül kapkodtam a fejemet ide oda, megnevettetve az ilyen zenével már ismerősebb társaimat. — Elvégre is — gondoltam — egy ütközet nem valami rettenetes dolog.

Futva nyomultunk előre; egyszerre az oroszok három „hurát kiáltottak és beszüntették a tüzet.

— Nem szeretem ezt a csendet — mondja századosom — ez rossz jel.

Én úgy találtam, hogy a mieink is zajonganak s magamban összehasonlítottam a mi lármás zivajunkat az ellenség impozáns csöndjével.

Hamar elértük az erőd talpát: ágyugolyóink ledöntötték a sövényeket s a katonák futva másztak a romokra „Éljen a császár” kiáltással. Fölvettem a szememet s az előttem elterülő látvány örökre feledhetetlen marad. Fejünk felett husz lányira kárpitkép ott lebegett a felszállt füstgomoly s a kékes ködön túl, lerontott mellvédjük mögött ott állt az orosz gránátosok sorfala emelt fegyverrel, mozdulatlanul, mint a kőfal.

Mintha még e percben is látnék külön minden egyes katonát, a mint balszemét ránk függeszti, a jobbot meg eltakarja e célzó fegyver kakasa.

Megremegtem s azt hittem, utolsó óráim ütött.

— Kezdődik a tánc — kiáltotta a kapitány. Jó éjszakát!

A várban megperdültek a dobok és láttam a ránk irányított fegyveresök gépies mozdulatát. Behunytam a szememet s aztán hallottam egy rettenetes dőrejt, a mine jéjgatás nyugós lett a vizsgálóg.

Amulva néztem körül, alig hittem, hogy élek. A várat ismét eltakarta a füst. Köröttem a föld holtakkal és sebesültekkel volt tele. Kapitányom roncsolt koponyával feküdt a lábaimnál, véres veleje elborította ruhámat. Az egész századból nem maradt, csak hat ember meg én.

Ezt a mézárilást, pillanatsnyi zavart ámulat követte. Ekkor az ezredes sepkáját kardja végére tűzve, elsőnek rohant a mellvédre: Éljen a császár! és rohant utána minden élő.

Ami ezután következett, arra alig emlékezem. Elfoglaltuk a várat, nem tudom mikéint. Aztán verekedtünk kardhegyre, mell-mell ellen olyan füst között, hogy nem láttuk egymást. Egyszerre fölhangzott a kiáltás: Győzelem! Körültem vagy száz francia egyenruhás alak állt rendetlen csoportokban, egyik töltötte fegyverét, a másik szuronyát törülgette. — Tizenegy orosz fogoly volt köztük.

Az ezredes véresen feküdt egy ágyu mellett. Hozzá siettem.

— Hol a legidősebb kapitány? — kérdezte egy altisztól, aki felelet helyett vállat vont.

— Hát a legidősebb hadnagy? —
Az altiszt nyugodtan mutatott rám: — Aki tegnap érkezett.
Az ezredes keserűen mosolygott: — Hadnagy ur, vegye át az ezred parancsnokságát!
— Ezredes ur nehéz sebet kapott? —
— Halálosan, fiam, de — miénk a vár!

Városi Színház.

Bérlet 66. szám (C)

Csütörtök, 1905. évi december hó 14-én:

A KORNEVILLEI HARANGOK.

Operette 3 felvonásban.

S Z M E L Y E K:

Gáspár apó, haszonbérlet — Polgár Sándor.
Hani dó Kornevillei, a vár
és a környék ura — — Arkosi Vilmos.
Jean Grenisó, kocsis — — Bekefi Lajos.
Beily, bíró — — Szabó Gyula.
Jegyző — — — — — Deésy Alfréd.
Fuinard — — — — — Kondor Ernő.
Grippardin) inokok — — Sarkadi Vilmos.
Zsermén, Gáspár apó nevelt
leánya — — — — — Sz. Pozsonyi L.
Szerpoletie, eseléd — — Fóti Frida.

Holnap, pénteken, december hó 15-én:

VEÉR JUDITH RÓZSAJA.

Regényes színjáték.

Szőlővessző

A világnirű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

Ittani permetezni nem kell!
a szőlészeti kincse.

A phyloxeraének ellent áll!

Leírását és árjegyzőket ingyen küldünk bárkinek.

Szólóltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima s gyökeres Delawáre vessző eladás

Cim:

Égigyaró és Takáts

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.

Somogy-m.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezetőigények: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Petroleum

forrás,

mely kiapadhatatlan, olcsóbb mint bárhol, csak a cègre tessék vigyázni.

Neumann Nándor

festék és petroleum nagykereskedő

Hatvan-utca 5.

első számú üzletben. Telefon 205 sz.

Kardos László üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

ALKALMI ELADÁS

megkezdődött, melyen a kiállított kifogástalan minőségű árucikkek,

mélyen leszállított áron,

25—50%

engedménnyel

kerülnek eladásra.

Ágynőkök

kerestetnek a „Pesti Hazai Elő Takar kpéuztár“ (az ország legnagyobb takarékpénztára) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játékosan utólrétegetlen. Evente 3 húzás 600.000, 400.000, 300.000, 200.000. koronás főnyereményekkel és sok melléknyereménnyel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havi fizetés, Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához Alapítva 1885-beu

Budapest, IV., Váci-utca 2.

Aláírási előjegyzéseket

ezen sorsjegyekre készpénzfizetés ellenében már most elfogad

BIRNFELD TESTVÉREK bankháza

Budapest, IV. kerület, Váci-utca 2. szám.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b tudomására hozni hogy az

Ipar kávéházat átvettem

és azt ujonnan renováltattam, úgy, hogy a mi kornak teljesen megfelel és e téren husz éveát szerzett tapasztalatommal oda fogok hatni hogy a nagyérdemű közönség becses pártfogását kiérdemeljem.

Tisztán kezelt italok.

Hamisítatlan borok.

Billiár nappal egy óra 24

krajcár, éjjel 32 krajcár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Benkő János

az „Ipar“- kávéház tulajdonosa.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölirással. „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint legrégibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavara, májbaj, szélkolika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vérszegénység, ideges főfájás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —.42

1 tekerés 6 skatulyácskával . K. 2,10

A Pénz előleges baküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekerés Korona. 2.60 | 4 tekerés Korona 8.90

2 " " 4.70 | 5 " " 10.50

3 " " 6.80 | 10 " " 18.50

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszerháza

WIEN, I., Singe trarsse 15.

KOSTYA JÁNOS

é k s z e r é s z

Debrecen, Szécheyni-u. 1. sz.

Ref. Kistemplom mellett.

Ajánlja a már 20 év óta fennálló

é k s z e r ü z l e t é t,

amely a nagyérdemű közönség által elismert szolid,

lelkiismeretes kiszolgálásban páratlan és legolcsóbb forrás.

Dus választék.

Tulfizetés kizárva.

HIRDETÉSEK

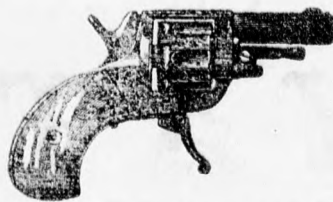
felvétetnek a lap kiadóhivatalában.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20—27-ik SZÁM

Budweisz-i és honi gyártmányu porcellán valamint Meldinger köpeny és öntöt

vas kályhák, minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu konyhák, Multiplicator hőfejlesztő kályhabetétek.

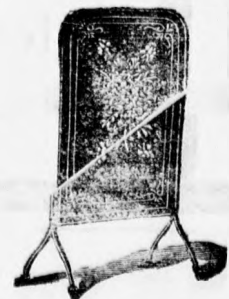
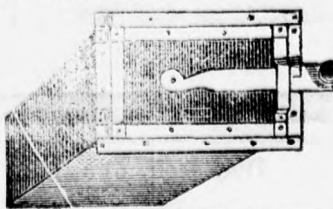

Vadászfegyverek és felszerelésesek revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor-áruda.** Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlőfegyver 1904 minta.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szén- és fakosarak, melegvédők fűdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

Legalkalmasabb Karácsonyi és ujévi ajándékok
 még eddig nem létezett olcsó árban csakis
Halász Nándor órás és ékszerésznél
 (Piac-u. Fehérlő-szálló épület) kaphatók.

„Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitünőbb háziszser minden-
 nemű gyomorfájásnál, gyomorgöröcsnél,
 emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
 den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
 oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
 mennek vagy akik tanyákon vagy
 kis faluban tartózkodnak, hol baj
 esetén orvosi segítséghez azonnal nem
 juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Keresek

a Péterfia-utcán lehetőleg közel a
 Margit-fürdőhöz egy 4 szoba konyha
 és mellék helyiségekből álló utcai
 lakást 1906-ik évi május vagy augusz-
 tus 1-jétől 5 évi időre.

Szives ajánlatokat kér

Szikszay Gyula.

Margit-fürdő.

A Magyar Fém- és Lámpaárú-gyár

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECENBEN,

Piac-utca. (Simonffy-utca sarkán.)

Gyár: Budapest-Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Pompás csillárok, asztali és függő lámpákat
 valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Légszesz- és villany-csillárokat
 állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb
 legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum
„Király-olaj“

melye kizárólag gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Legújabb találmány!
 Szabadalmazott

Attila Szesz Izzófényégő

bármely lámpára alkalmazható.

KÉZIMUNKA KIÁLLITÁS
BENYÁTS EMI L

külön kézimunka osztályában.

Olcsó árak!

Nagy választék!